

Libssamanhengen i Kristi Kyrkja.

Av LARS ESKELAND.

III.

No i vår tid, langt meir enn i dei siste 400 åri, går det ei sterk lengting etter einskap igjennom heile kristendomen, og det segjer seg sjølv, at denne lengtingi er sterkast i den katolske Kyrkja, som ifrå fyrste stund har set på alle skilsmål med same sorg som ei onnor god mor når borni fer heimanfrå i misnøggje og ulydnad. Og um det er grunn til misnøggje og orsaking for ulydnaden, som det oftast er, so vert ikkje lengtingi etter atterfinning og utsoning mindre for det hjå mori, men heller større. Og so kjem den tidi for borni og, at alle gode minne frå barneheimen vaknar, og alt dei fekk med seg derifrå vert stort for deim. Og i lengdi vert det då ikkje uthaldande for korgje å verta verande fråskilde.

Soleis tek det no til å kjennast i kristendomen. Men i dette stykket, som i alt anna, er dei protestantiske samfund sers ulike. Di nyare dei er og di lenger burt dei er komne frå opphavleg kristendom, di mindre lengtar dei etter einskap, og nokon godleik for Moderkyrkja er det då oftast ikkje tale um, og endå mindre um noko som ein kunde kalla heimlengt. Tvert imot: Fiendskapen er for det aller meste tydeleg, t. d. hjå adventistar og russelianarar. Likeins er det med sume nye halvheidne samfund som t. d. antroposofane.

Hjå protestantane er det då i dei store eldre samfundi eller «kyrkjone» ein finn sterkaste lengtingi etter sameining og brorskap. Der har det vore fyrebuff lenge i den framvoksteren som Krogh-Tonning kalla «den stille reformasjonen», ein snunad burt ifrå mange av dei myrkaste og mest motvende synsmåtane hjå «reformatorane». Men det er likevel i den siste mannsalderen einskapstanken hev vakse best, ja vakse seg so sterk, at Kristi store einingsbøn brenn og bårar kringum i

kristendomen, både i heile den katolske Kyrkja og i store luter av protestantismen. Og denne sambøni er tvillaust beste vegen fram imot einskap. Der er alt einskap millom Herren og alle venene hans og millom alle desse venene innbyrdes. På kvar og ein i denne heilage bøneringen høver det i høgste meining, det som skalden syng um heimen: «Der eg gjerne er gjest, der mitt hjarta er fest med dei finaste band».

Det let seg ikkje gjera her å koma noko inn på alt det store sameiningsarbeidet som alt er gjort og stødt og stendig vert gjort både frå katolsk og protestantisk sida. Det er berre tanken å minna um at me alle må fegnast for alle tiltak og alt strev som hev sitt opphav i den heilage lengselen etter kristen einskap og brorskap, anten so meir alt dette vaknar og veks fram i protestantismen eller i den katolske Kyrkja. At det til slutt må føra til eitt og same mål ser ein best av denne sambøni som eg hev nemnt. Og utan denne sambøni vil alt anna arbeid berre føra ut i sanden.

Biskop Besson til Lausanne og Genève hev nyleg gjeve ut ei hugtakande bok som er liksom ei einaste brennande bøn um kristeleg samling i Sveits. Det er eit tenkt brevsifte millom katolikkar og protestantar: «Après quatre Cents Ans». Ser ikkje biskopen for ljost på det, so må det der i landet vera ei inderleg lengt frå begge sidor etter denne sameiningi. Men eg trur ikkje han ser for ljost på det. For eg kjenner meg fullt og heilt yvertydd um at denne lengtingi lever sterk i store luter av vårt eige folk.

Og so sluttar eg dette litle stykket med same ordi som Monseigneur Besson segjer til dei fråskilde brørne sine i sitt eige land: «Lat oss arbeida saman! Og framfor alt: Lat oss beda saman!» Det høver alle stader.

Lars Eskeland.

Norges gjenreisning. (Tilegnet St. Olavsforbundet).

Hvad Norge var, det skal det atter vorde —
det er vårt håp, det er vår stille bønn,
det er de tusen hjerters stille lengsel,
det er vår fremtidsdrøm, så rik og skjønn.
O gylne dag, før trelldomsnatten skumret
med skam og skjensel for vår fosterjord —
hvor lenge har ditt dyre minne slumret,
og mosegrodd var hvert et fattig spor -

La lyset skinne fra vår sagas haller
og høine livet i de tusen hjem!
Der er ei makt som mere myndig kaller
et splittet folk til hellig samling frem.
Da ser vi klart hvad der var Norges styrke,
det samlingsbånd der skjenket kraft og ro
og adlet dagliglivets stille yrke:
det var den gamle Moderkirkes tro.

Da Norges navn stod som et løftet banner
og Norges-veldet lyste over hav,
da var det Moderkirkens tro som samlet
et enig folk ved Hellig Olavs grav.
Og var ei mannadaudens farsot kommen
og hadde knekket folkets marg og makt,
da hadde Danmark ei ved lutherdomen
vår stolte kirke i ruiner lagt.

Nu blev det Norges tunge lodd å friste
et knekket rikes triste trellekår.
Gud bedre det — vårt folk vel neppe visste
hvad der gikk tapt i disse trengselsår.
De danske lensmenn våre klostre brente
og plyndret kirkene i kongens navn.
Den største skjensel var dog at de sendte
Sankt Olavs helgenskrin til Kjøbenhavn.

O Norge, Norge, før så rikt og hedret,
 så stolt og strålende i dine minners ro —
 hvor har den nye læres menn sig dypt fornædret
 og trådt med jernskodd hel din gamle tro!
 Lemlestet lå du, blødende i støvet,
 vanvyrdet, skjendet blev vår fedrearv —
 ja, selv vårt gamle tungemål blev røvet.
 Slik sørget fremmedveldet for vår tarv!

På Eidsvoll tendtes der en morgenrøde,
 da gamle Norge atter fant sig selv.
 Vår tapte frihet reiste sig av døde,
 og gleden bruste som en frigjort elv.
 Men ennu kives vi som barn og famler,
 og splittet er vi mer enn nogensinne før.
 Der blir ei vekst, før martyrkongen samler
 påny sitt folk ved Moderkirkens dør.

Der blir ei vekst, før all vår saga skinner
 i glans av Hellig Olavs kamp og strid.
 Der blir ei vekst, før norske menn og kvinner
 får øiet opplatt for vår storhetstid.
 Da slår vi kreds om våre fedres kirke
 som Nidaros omkring sin stolte døm,
 det største minne om at all vår storhet
 var knyttet til en hellig pakt med Rom.

Der blir ei vekst, før landets egne sønner
 for Moderkirken føler hjertet slår,
 og Kristi prestedømmes høie vigsel
 i hellig fylking ved Guds alter får.
 De kjenner veien inn til folkets hjerte,
 så Kirkens sannhetsord får norrøn klang;
 ti de vet best hvad tidene oss lærte
 og kjenner fedrelandets tarv og trang.

Fram, Kristmenn, Korsmenn, Hellig Olavs garde,
 til norrøn reisning på den gamle grunn!
 Se, Olavsminnet lyser som en varde
 og tender stråleglans i minnets lund.
 Vi vil en kristendom med rot og feste
 i Norgesveldets stolte blomstringstid.
 Av tidens sekter eier selv de beste
 kun døgnets korte liv med all sin splid.

Hvad Norge var, det skal det atter vorde —
 en høireist tempelhall i livets døm,
 hvor fortids underfulle hymner klinger,
 og alterilden brender, tendt fra Rom.
 En hellig arv vi fikk fra våre fedre —
 nu må den løftes over døgnets strid.
 Op, nordmenn, Norges dyre navn å hedre
 og Olav, Norges drott til evig tid!

K. Kjelstrup.

St. Olavs Forbunds landsmøte i Bergen

20.—21. mai 1934.

II.

«Vår flokk er kun ringe, men viljen er sterk
 og kraften den får vi fra oven. —

Vi ønsker gjenreise Sankt Olavs verk — — —»

(Av festsangen på Fløien 21. ds.)

— Den forrige referent stanset sin beretning ved selve landsmøtets avslutning — her må følgelig undertegnede som hans efterfølger ta fatt. Etter at vi hadde vært hjemme, spist og hvilt oss samledes vi om eftermiddagen — vi har ennu første pinsedag, altså — atter i St. Paulskirken, som vi nu alle begynte å føle som vår kirke, i den grad hadde den bergenske berømte gjestevennlighet forstått å smelte oss sammen, så vi dannet likesom bare én menighet.

Mgr. Irgens preket og talte på sin myndige måte om den Helligånds arbeide både med hver enkelt sjel i dens eget dyp og gjennom Kirkens styre som en direkte fortsettelse av den virksomhet som tok sin begynnelse i apostlene og deres medhjelpere hin allerførste pinsedag og siden aldri har undlatt å utøve sin velsignelsesrike gjerning overalt hvor en rettmessig viet prest, en direkte arvtager av «Petrus med de elleve» har vært sjelenes hyrde og sakramentenes forvalter for de troende. Etter at den sakramentale velsignelse var blitt lyst avsang man salmen: «Gud signe vårt dyre fedreland» — den klang med varm kraft og begeistring, ledet av det praktfulle bergenske kirkekor, som har sin store andel i at de dagene blev så uforglemmelige og båret av så megen ekte festglede — den glede, som ikke bare er en stemning som så mange feststunder er, men som virkelig betyr en verdi, fordi den er en krafttilførelse — gir oss et overskudd av livsglede, som vi kan tære på lenge etter.

Fest — ja, det blev fest om kvelden i Menighetslokalet! Den innleddes med avsyngelse av «Norvegia Catholica», hvorpå lokalforeningens formann, Bjarne Johannessen, ønsket alle velkommen. I hjertelige og varme ord uttalte han som sin innerste overbevisning at dette møte mellom trosfeller vilde styrke samholdet og inspirere samarbeidet til gagn for hele vår store livssak. Og som en kraftig understrekning av det det gjaldt trådte nu direktør W. Rosasco frem. Med sterkt pointert foredrag og båret av diktets egen mektige stemning fremsa han mgr. dr. Kjelstrups skjønne og manende dikt: «Norges gjenreisning», som jo er tilegnet St. Olavsforbundet. At det høstet et spontant og langvarig bifall sier sig selv — det utløste jo i øieblikket de følelser, som besjelet alle og gav dem en poetisk og gripende form.

Så fikk vi høre en prøve på St. Ceciliaforeningens herlige sangkunst, idet den fremførte Fr. Koehlers «St. Aloysiuskantate» — et meget krevende verk, hvis tekniske vanskeligheter løstes med en letthet som er til like stor ære for sangere som for dirigent. Den storslåtte komposisjon og den mesterlige utførelse fikk selvfølgelig fortjent applaus av tilhørerne, hvorpå Centralstyrets formann, bankchef Parmann, holdt aftenens festtale. Idet han fremhevet forbundets store betydning uttalte han sin glede over den forståelse som dets arbeide

nu møtte i vide kretser, og som bl. a. hadde gitt sig utslag i dette møte her i Bergen, hvis forberedelse hadde forlangt så meget arbeide som kun kan ydes der, hvor virkelig og sann glede over en oppgave er tilstede. Men dette arbeide vilde sikkert bære rike frukter for forbundets vekst og fremgang — og det kraftige bifall taleren fikk viste en tilslutning fra alle kanter som bekreftet hans ords riktighet.

Så spillet den kjente pianistinne fru Elisabeth Hals-Andersen for oss og gav Griegs deilige E-Moll-sonate en utførelse som var Griegs egen by helt verdig. En hel orkan av klappsalver hilste henne til takk — og bød mgr. Irgens velkommen da han besteg talerstolen (NB.: dette bedes ikke strøket av «St. Olav»s redaksjon, da det er en objektiv kjensgjerning-) Han begynte med å uttale at alle hadde sett frem til dette landsmøte med store forventninger — der gikk jo alltid ry av den bergenske gjestfrihet og evne til å stille til fest. Nu hadde det selvfølgelig først vært en skuffelse og dernæst et savn, at biskopen ikke kunde være tilstede — men frasett altså dette kunde vi allerede nu notere stor suksess over hele linjen. Riktignok hadde været vist utpregede anti-katolske tendenser — men vi visste jo alle at det var ikke naturen, vi katolikker var avhengig av, og det hadde bekreftet sig også her. Ti de vakre gudstjenester og den store felleskommunion hadde skapt en atmosfære av katolsk ånd, som nu fylte alle hjerter. Derpå gav taleren en klar og grei utredning av den katolske aksjons prinsipper, som i korthet var: å finne de beste midler til å nå det største mål. At alle var ett i målet gjorde det så meget lettere også å bli en enhet når det gjaldt midlene og arbeidet for Norges katolske fremtid vilde derfor også være samarbeide i Norges katolske nutid. Ordene i den sang, som man nyss hadde sunget i kirken: «No er det i Noreg atter dag med vårsol og song i skogen», var et uttrykk for alt det vi lengtes etter og håpet og trodde på.

Kirkekoret avsluttet nu denne del av programmet med Schumanns: «Hilsen til våren» og man tok plass om et festlig dessertbord, hvor Bergens uforlignelige sogneprest, den like så myndige som elskverdige, like så respekterte som populære mgr. Snoeys, tok ordet først som det sig hør og bør. Det blev en tale som sent vil glemmes — like mesterlig av form som beåndet av innhold. Skjemt og alvår avløste hverandre i den skjønneste harmoniske blanding — rike erfaringer fra et langt opofrende liv i Kirkens tjeneste fikk relieff ved de pussige anekdoter som krydret ordene med den vidunderlige urt som heter: den store humor. Han talte som «han presten» om presten: som den der ved sitt eget liv har bevidnet sannheten om en prests virke blandt menigheten med dens fulle tillit, fordi han fri for alle personlige familiebånd kan være helt en far for alle, med sine tanker og følelser ene helliget arbeidet blandt sine mange barn. Mgr. Snoeys sluttet sin tale med å oplese biskopens telegram:

Takker hjertelig. Ønsker Guds rikeste velsignelse over møtet, alle tilstedeværende og Norges katolikker.

B i s k o p e n.

Dette blev mottatt med langvarig bifall.

Så talte direktør Rosasco varmt og følt for fedrelandet og vi avsang: «Ja, vi elsker». René Joys uttrykte menighetens glede over å se sin tidligere kapellan, sogneprest Recktenwald, hos sig — og denne takket i en humørfylt tale med mange minner fra gamle dager. Slag i slag fulgte nu en rekke taler: Ivar Ruyter, Oslo, for kvinnen, Joh. Olsen, Fredrikstad, for vertene

som så gjestfritt hadde åpnet sine hjem for de delegerte, frk. Boe, Arendal, for Ceciliaforeningen og dens fremragende dirigent fru Hals-Andersen, Olav Andersen, Oslo, for Bergens lokalforening, I. Hansten-Knudsen, Porsgrunn, for bladet «St. Olav», Oscar Hansen, Haugesund, for St. Franciskus-søstrene. Den i alle deler vellykkede fest avsluttedes med Olavshymnen.

III.

Da vi våknet 2nen pinsedag trodde vi næsten ikke være egne øine: hadde virkelig møtets innflytelse vært sterk nok til at været hadde konvertert? Ti se — solen skinte! Men dessverre — før høimessen var forbi tok regnet fatt igjen med utfoldelse av hele sin bergenske intensitet. Messen blev celebrert av mgr. Irgens mens sogneprest Recktenwald talte inderlig og vakkert om den Helligånds liv i menneskenes hjerter.

Men — regn skremmer aldri en bergenser, og dette elskelige folkeferd hadde fått oss alle til i den grad å føle oss som hjemme, at vi uforsagt med like så godt humør, som skulde det ha vært strålende solskinn, besteg de ti biler som skulde føre oss på den planlagte tur rundt til de for oss interessanteste steder i omegnen. Vårt første mål var Lyseklosters ruiner — og atter her kunde vi beundre det åpne syn som klosterbyggete alltid har hatt for landskapeleg skjønnhet. Vi fikk stort utbytte rent intellektuelt også av dette besøk, da såvel direktør Rosasco som lektor Eek-Larsen var utmerkede ciceroner og beriket oss med megen historisk viden, som vi ikke hadde hatt før. Derfra gikk turen til Fantoft stavkirke, som stammer fra det XI. århundre. Den stemningsfulle og vakre kirkebygning knyttet våre sinn til våre forfedres slik, at Credo plutselig steg unison mot himmelen, som den er steget så ofte før i gamle dager fra dette sted. Det var vår hellige katolske Kirke som her tok oss i favn hinsides tiden — og det blev understreket av mgr. Irgens, som i en liten tale viste oss vår oppgave som St. Olavs forbunds medlemmer: å knytte fortidens og nutidens tråder sammen i et gjenreisningsarbeide for St. Olavs tro i Norge. Ingen av oss som var tilstede vil glemme denne stund, hvor tiden blev til tidene som kommer og heninner og i hvis lys vår oppgave ikke bestemmes av hensynet til vår egen personlige fordel, men er et ledd i slektens store pilegrimsgang og skal løses i denne sammenheng og i denne ånd — — —

Men, vi måtte videre. Der ventet oss jo møtets avslutning: Bergens lokalforenings stilfulle middag for Centralstyret og de delegerte. Den avholdtes på Fløien og blev meget vellykket. Mgr. Irgens utbragte pavens skål og mgr. Snoeys skålen for kongen, etterfulgt av kongesangen og oplesningen av kongens svartelegram, sålydende:

Jeg takker for den tilsendte hilsen og sender dem alle min hilsen igjen.

H a a k o n R.

Ennvidere talte R. Joys for St. Olavsforbundet, derefter Rosasco for bankchef Parmann — en tale som blev hilst med særlig sterkt bifall. Bankchefen talte først for Bergens lokalforening og dens formann, Bjarne Johannessen, og siden for Centralstyret, idet han minnedes biskop Offerdahls varme interesse for forbundet, og fremhevet dernæst mgr. Kjelstrups betydningfulle og storslåtte arbeide samt den utmerkede måte, som kassereren fru Bonnevie og sekretæren hr. Barra hadde løst sine oppgaver på. Mgr. Irgens talte for Bergen, men da denne by p. t. var usynlig under fåkehavet vilde han rette or-

dene til sognepresten, mgr. Snoeys, som heldigvis var særdeles synlig, og som ikke minst som skolesakens ihærdige forkjemper hadde vist sig som Kirkens sanne stridsmann, verdig alles takknemlighet og kjærlighet — ikke minst de mange foreldres, som her så sine barns velferd i de beste hender og røktet omsorgsfullt og ansvarsbevisst. Tilslutningen til talen var fire-dimensjonell! — hvorpå sognepresten talte for provikaren, sin forhenværende kapellan, den forhenværende administrator og nuværende redaktør av «St. Olav», vårt avholdte og utmerkede katolske blad (bedes heller ikke strøket av referatet, ærede redaksjon!) Bjarne Johannessen talte for fru Parmann, landsmøtenes gjestfrie vertinne gjennom de mange år — og etterat mgr. Irgens hadde takket for maten og bedt bordbønn blev kaffen servert i Fløirestaurantens hyggelige selskapslokaler.

Og så samledes vi for siste gang i St. Pauls kirken for å takke Gud for dette minnerike landsmøtes velsignelse. Sogneprest van der Vlught forrettet andakten som avsluttedes med «Store Gud, vi lover dig».

Avskjedstimen slog, ti de fleste av oss skulde dra østover med natt-toget. Der lød mangan hjertelig takk — og fest-sangen fra middagen på Fløien randt oss ihu — et løfte, en forpliktelse:

«Så slutter vi kjærlig en brodering
om troen vårt dyreste eie,
og drar til vårt hjem fra St. Olavs ting,
å bringe vårt land på Olavs veie.»

U offisiell referent.

*

Til dette referat følger vi nedenstående, som «St. Olav» mottatt fra en av de delegerte, og som er et utmerket uttrykk for alle de tallrike deltageres takknemlighet:

Jeg vil her gjennom «St. Olav» sende lokalforeningen i Bergen og dens elskverdige formann en hjertelig takk for alt deres arbeide og strev for å gjøre disse dager uforglemmelige for oss. Hvad nu selve møtet første pinsedag angår, så blev dette ledet av hr. Parmann på en aldeles fortrinlig måte; regnskap blev fremlagt og bifalt; Centralstyret gjenvalgt ved akklamasjon; forhandlingene dreiet sig — selvfølgelig — om penger og hvad disse for tiden fortrinnsvis burde brukes til. Her optrådte mgr. Snoeys på valplassen, og han kan si som Cesar: Jeg kom, jeg så, jeg vant! Han talte for sitt hjertensbarn: skolen. Hvad gagn var det i at Kirken vant nye medlemmer, når den tapte de gamle! Et ord i den 11. time! Et ord som burde ha vært sagt for lenge, lenge siden! Men bedre sent enn aldri. Det var også en gledelig overraskelse å se så mange rent norske ansikter på landsmøtet; det viser at der gror en ungsog mellom de gamle trær; når disse faller vil den stå igjen som Norges katolske linjetropper. Måtte det bli en skog av malmfurer og ikke pinneved og mat for papirfabriker! Og så får vi håpe at virkningen av landsmøtet i Bergen må bli varig og ingen stråild.

Mr.

*

Telegram fra pape Pius XI til Landsmøtet.

Efter landsmøtets avslutning innløp der følgende telegram fra den hellige Fader:

«Hans Hellighet gleder sig over norske katolikkers hyldest — sender sin faderlige apostoliske velsignelse for fortsatt fruktbart arbeide.

Kardinal Pacelli.»

Kardinal Faulhaber i Rom.

Efter hvad der meddeles oss har der for nylig vært avholdt et meget betydelig møte i Rom, idet kardinal Faulhaber sammen med samtlige katolske biskoper i Tyskland har opholdt sig der for å overveie situasjonen sammen med Hans Hellighet Paven.

Søndag 20. mai hadde paven en tre timers lang konferanse med kardinalen, som efter pressekorrespondentenes telegrammer skal ha overrakt et memorandum med en inngående fortegnelse over alle nazismens for-gåelser mot konkordatet — i særdeleshet skal distriktschefen i Franken, Julius Streicher, redaktør av tidskriftet «Der Stürmer» i Nurnberg, helt ha overtrådt det.

Efter Pavens konferanse med kardinalen hadde denne sammen med alle biskopene et møte med den pavelige statssekretær. Og efter denne konferanse nød kardinalen den helt enestående ære å spise til middag sammen med paven. Efter dineren overrakte Pius XI ham en bibel med innskripsjon: «Til stridsmannen mot hedenskapet i Tyskland».

Moderne mennesker og klosterlivet.

Det er ikke bare i middelalderen at klosterlivet har utøvet en dragende makt på mennesker, som man synes i grunnen skulde være i besiddelse av alt det som gir det man pleier å kalle lykke: rikdom, ære, skjønnhet, innflytelse, geni — alt det som de fleste dødelige setter stor, ja størst pris på å opnå. Også i våre dager finner vi ikke så få eksempler på mennesker som frivillig oppgir en verden de allerede har vunnet og hvis goder de nyter i fulleste mål. Vi skal nevne noen fra de allerseneste år:

Det italienske fyrstepar Paterno levet i et lykkelig men barnløst ekteskap. De besluttet å forlate denne verdens tomme liv og skjenket sin store formue til Kirken. Fyrsten trådte inn hos Barnabittene og den engang så livselskende aristokratdame, fetert og søkt av hele sin omgangskrets, Angeline Autari, bad om optagelse hos de barføttede karmelitinner i Restocco. For deres rike midler blev bygget det nye karmelitinnekloster i Rondo della Cagnola ved Milano, som kardinal Schuster innviet i året 1929.

Hos de barføttede karmelitinner i Rom tok den for sin godgjørenhet kjente grevinne Leopoldine Stolberg-Stolberg sløret og blev søster Marie-Elisabeth. I samme orden inntrådte en datter av erkehertug Leopold Salvator — erkehertuginne Assunta — og tok opphold i Tortosa i Spania. Den verdensberømte spanske kunstnerinne Raquel Meller har trukket sig tilbake til et kloster — likeledes den meget unge og meget begavde

italienske skuespillerinne Tina Pino, som hadde hatt stor sukses i dristige lystspill. 29 år gammel trådte den vakre Yvonne Hautin, medlem av Comedie Française og tross sin ungdom allerede berømt, inn i et meget strengt kloster — hos Benediktinerinnene i Paris.

1926 døde et medlem av den kanskje aller strengeste nonneorden, Theatiner-eneboerskene ved Neapel, og over hundre unge damer av det høyeste italienske aristokrati bad om hennes plass, skjønt de i denne kongregasjon ikke må se eller tale med et verdensmenneske etter at de har avlagt sine løfter.

Inntil 1931 optrådte den 26-årige franske skuespillerinne Suzanne Delorme ofte i et stykke, hvor hun forestillet en undveken nonne. Nu har hun selv tatt sløret hos Dominikanerinnene i Grenoble. Grevinne Carola Blome lever hos Benediktinerinnene i Salzburg som søster Elisabeth — og en hel familie er for et par år siden trådt inn i ordenslivet: Dr. Bernhard Barth ved det rhinske Ridderakademi blev Kapuziner i Zell ved Harmersbach, hans hustru Klarissinne i Aachen, begge sønner Benediktinere i Maria-Laach, den ene datter kontemplativ Benediktinerinne i Rüdesheim, den annen søster i Strassburg. Prinsesse Agnes zu Löwenstein er nonne i Aachen.

Men det er ikke alene i Europa at vi oplever dette. En niece av vicekongen av Cochinkina er nu Karmelitinne. Den høitbegavede Karmelitinne søster Immakulata fra Selo ved Laibach fikk på ansøknings tillatelse av sine foresatte til å tre inn i det i 1928 grunnlagte Karmel ved Bangkok, Siam, for der å hellige sig helt til misjonsarbeidet.

I Japan er flere adelige damer gått i kloster, særlig hos de tause Trappistinner. Og i Syd-Afrika, i Johannesburg, har engelske Karmelittinner grunnlagt et kloster, som sprer megen velsignelse om sig. Mange høitstående damer har der søkt ly og arbeide. I Amerika er den feirede skuespillerinne Miss La Vare trådt inn hos Karmelittinnene etter at hun i 5 år hver dag gikk i den hellige messe og gjorde korsveiandakt. Hun optrådte i disse år aldri på scenen uten å bære et jernbelte under klærne for alltid å bli minnet om sitt botliv. Miss Schwab, eneste datter av mangemillionæren, stålkongen Charles Schwab, var først Vinzentinerinne i Seton Hall — og da hun lengtes etter et ennu mer fullkomment liv, er hun trådt inn hos Karmelittinnene i Greensborough. Den berømte pianist Oswald er blitt Jesuit, hans hustru Karmelitinne. Og endelig er av familien Horigan det 21. medlem i to generasjoner for et par måneder siden trådt inn hos Karmelittene i Baltimore!

En ny seir for de katolsk-sociale prinsipper.

Den pavelige sociale rundskrivelse «Quadragesimo Anno», etter hvis retningslinjer Østerrike av idag bygges op, har igjen båret synlige frukter, idet det store utgiverforlag «Catholic Truth Society» har forhøiet lønningene over hele linjen for funksjonærer og arbeidere.

Ved selskapets årsmøte forleden erklærte dets æreskasserer, mr. Joseph Weld, at da selskapet nu hadde besluttet sig til å utgi rundskrivelsen som brosjyre hadde det også som plikt å ordne sine egne indre forhold efter deres prinsipper. Derfor hadde generalstyret nu foretatt denn lønnsforhøielse for alle dem, som var ansatt i C. T. S. eller fikk honorar for sine antatte artikler eller lignende.

Vår Feriekoloni.

Før innkommet	kr.	23.00
Gerd og Aud Thielemann	»	100.00
B. Becsan	»	5.00
Fru Augusta Lund	»	5.00
H. & Co.	»	10.00
F. C.	»	10.00
		<hr/>
		Kr. 153.00

Bidrag mottas med takk av «St. Olav»s redaksjon, sogneprest mgr. dr. K. Kjelstrup, St. Olav, sogneprest pater T. Notenboom O. F. M., St. Halvard, eller presidenten for St. Vincensforeningen, Ensjøveien 1, Oslo.

Takk

frembæres herved til alle som trøstet vår kjære mor under hennes sykdom og bevidnet oss deltagelse ved hennes bortgang.

Fru Kaia Sunds efterlatte.

Herhjemme: —

OSLO. Under stor deltagelse begravdes fru Kaia Sund fredag den 25. mai fra St. Olavs kirken. Et meget stort følge bivånet requiem-messen, som blev celebrert av avdødes sønn, pastor dr. A. Sund. Tilstede var alle herværende geistlige, som på den måte vilde bevidne sin kollega sin deltagelse i det store tap han hadde lidt. Mgr. Kjelstrup holdt talen, hvori han skildret livets ferd som en seilas mot hjemlandet, snart i rolig vær, snart i storm og på et oprørt hav. Lykkelig den som har kristendommei i sin fullstendige og opprinnelige skikkelse å seile efter som et lysende og veiledende fyr — og som lever sitt liv slik at de efter bortgangen blir for de efterlevende et bindeledd mellom her og hisset. Slik hadde avdødes liv vært — derfor kunde vi nu så fortrøstningsfullt be ved hennes bære for hennes sjel: at det evige lys snart måtte lyse for henne. Dette evige liv som hadde vært hennes mål her på jorden og gitt henne kraft til å bære en langvarig sykdoms lidelser med eks-

emplarisk tålmodighet og hengivenhet i Guds vilje. Sognepresten foretok derpå absolusjonen ved båret og med St. Elisabethkongregasjonens banner båret umiddelbart etter kisten fulgte en stor skare til Vår Frelsers gravlund, hvor den siste velsignelse blev lyst og alle prestene én for én bestenket graven med vievann. Så gikk pastor Sund op og sa sin mor det siste farvel — denne gode, i sannhet katolske mor, hvis minne vil leve lenge i blandt oss. — R. I. P.

PÈRE BÉCHAUX har, da han fornylig var i Paris, holdt et foredrag i det daværende l'Institut Pie XI over «Katolisismen i de skandinaviske land». «La Croix» bringer et utførlig resumé av dets innhold og betegner det som meget instruktivt. At det vakte almindelig interesse — skriver bladet — fremgår av «den varme applaus, som blev taleren til del.»

OSLO. Paramentforeningen avholdt søndag den 27. mai i forbindelse med sitt årsmøte en utstilling av sitt arbeid, innkjøp og gaver. Den omfattet kirkeutstyr i lin og viste meget vakker og omhyggelig utført håndarbeid i hekkling, filets- og hedeboøm m. m. Man måtte beundre såvel gjenstandene selv som den flid og tålmodighet som ligger bak disse resultater som det ofte koster årelangt arbeid å få ferdig. Der må megen kjærlighet til for å kunne ha denne tålmodighet — en kjærlighet, som bærer sin lønn i sig selv. Allikevel vil vi rette en takk til alle disse anonyme damer, som tilvirker disse ting til pryd for vårt felles kirkehus. — I umiddelbar tilslutning til utstillingen holdtes foreningens årsmøte under søster Louise- Emmas presidium. Hun opleste først årsberetningen, som strakte sig over to år, da man jo ifjor ikke hadde lokale til møter. Ennvidere oplyste søsteren, at når utbyttet ved julekrybben ifjor var så dårlig, skyldtes det at kollektbøssen hadde vært gjenstand for innbrudd og derfor måtte fjernes. Damene med søster Louise-Emma i spissen blev varmt takket for sitt opofrende strev av de to tilstedeværende geistlige mgr. Irgens og pastor Bergwitz — og man besluttet å avholde en omfattende utstilling av katolsk kirkekunst til høsten til inntekt for foreningen.

Regnskap for Paramentforeningen 22—5—31 til 27—5—33:	
Bidrag til Paramentforeningen	kr. 116.00
Bidrag til festdagene	» 398.30
Julekrybben 1932	» 45.47
Julekrybben 1933	» 16.02
I kassen 22—6—32	» 9.02

Tilsammen	kr. 584.81
Utgifter	» 443.62

Sum	kr. 141.19

I banken 22—5—32	kr. 100.79
I banken 27—5—34	» 240.91

OSLO. O. K. Y.'s siste foreningsmøte før ferien fant sted den 27. mai med megen stor tilslutning. Men så var det jo også pater Lutz som skulde tale. Det var et glimrende foredrag om «Luther og pavedømmet» vi fikk høre og det blev mottatt med stormende applaus av de tilstedeværende prester og medlemmene. Turen til Hamar bekjentgjordes og fikk stor tilslutning. Ved bordet blev avisen oplest av Lund som redaktør og aftenen sluttet med selskapielig samvær. H.

— og derute:

LARS ESKELANDS bok om Therese Neumann er nettop utkommet på bulgarsk, oversatt efter den franske tekst av professor Parapanev i Philippopolis. Boken utkom her i landet i 1929 hos Aschehoug & Co.

ROM. Her er blitt avholdt et kurs for 300 prestestudenter i Rom fra 22 forskjellige kollegier, hvis emne har vært den katolske aksjon. Kurset bestod i en rekke foredrag, som i løpet av 10 dager blev holdt av erkebiskop Pizzardo og direktørene for den katolske aksjon i Italia. Paven mottok til slutt både talerne og tilhørerne, og denne forsamling hilste Hans Hellighet med så megen begeistring i avsyngelsen av «Christus Vincit», at Paven smilende sa: «Det er tydelig at I er fylte av liv og virkelyst, og at I har uendelig meget å kunne gi.» I sin tale minnet den hellige Fader dem om at de nu snart skulde dirigere den katolske aksjon i alle de land som de representerte. «Intet ligger oss mer på hjerte enn den katolske aksjon, og vi ønsker at den må gjennomtrenges av stadig mere varme, lys og kraft. Den er det ytre bevis på et sterkt indre kristent liv, og den som er en levende kristen vil også alltid måtte virke utad, fordi liv forlanger handling.» Den apostoliske velsignelse blev gitt til alle fire verdens-hjørner, ti der var representanter tilstede fra Russland, Syd-Amerika, India, Orienten og alle europeiske land.

TYSKE MISJONÆRER. Tross alle de vanskeligheter som de tyske katolikker sammen med sine landsmenn har hatt å utstå fra krigen brøt ut og gjennom selve de svære krigsår, etterkrigsår og like frem til dagen idag, er det dog stadig fra dem, at de fleste misjonærer utgår — næst efter Frankrike er Tyskland det land, som utsender det største antall misjonærer over hele verden. Det katolske Tyskland har idag i 50 selvstendige misjoner 999 prester, 672 klosterbrødre og 2002 søstre — imot 39 misjoner med 732 prester, 700 klosterbrødre og 874 søstre i 1914. Av de nuværende misjoner er 14 i Kina, 5 i Japan, 2 i India, 1 på Filippinene, 4 i Australia og de omliggende øer, 16 i Afrika, 2 i Nord-Amerika og 5 i Mellem-Amerika. Benediktinere, Franciskanere, Dominikanere, Jesuitter, Kapuciner, de hvite fedre m. m. er representerte. — Efter en statistikk som nylig har stått i «Kirchliches Handbuch für das Katholische Deutschland» teller de religiøse ordener i Tyskland nu 99,594 medlemmer, hvilket betyr en stigning på 20,341 siden 1918. Derav er de 15,116 menn og 84,478 kvinner. I 1918 var de tilsvarende tall 7,592 og 71,661 — det er verd å legge merke til at stigningen altså er betydelig større for mennenes enn for kvinnenes vedkommende.

BERLIN. I den liste, som «Katholisches Kirchenblatt» offentliggjør over deltagerens rekkefølge i Kristi Legems-prosesjonen, finnes ikke mindre enn 30 forskjellige søsterkongregasjoner nevnt — et vakker supplement til vår foranstående notis om den tyske intensitet i hedningemisjonens tjeneste. Det ser ut, som kjærlighetsarbeidet innenfor rikets egne grenser står på et like så mønstergyldig nivå. De opregnede ordenssamfund er i rekkefølge: Caritatis sociales-søstre, Immaculatinene, Aquinasøstre, Reginasøstre, Veronikasøstre, kvinnene fra Nazareth, Barmhjertighetssøstre, Jesu Hjerte søstre, Kristi Konge søstre, Hildegardsøstre, Karmelittinnene av Jesu guddommelige Hjerte, Johannes-søstre av Maria dronning, Salvatorianerinnene, Misjonssøstre av Jesu allerhelligste

Hjerte, Søstrene av Vår kjære Frue, De fattige skolesøstre av St. Franz av Vöcklabruck, Franciskanerinnene av boten, Franciskanerinnene av St. Georg martyr, Vincentinerinnene, Hedwigssøstrene, Katharinarinnene, Marias tjenerinner, Josefsøstrene, Dominikanerinnene, Mariasøstrene, Gråsostre, Den gode Hyrdes søstre, Ursulinnene, Borromäerinnene. — Vi kan med det samme meddele med stor glede, at «Katholisches Kirchenblatt» i månedene april—mai steg fra 600 til 1300 i oplagsantall. Imidlertid er denne vekst ikke forbausende for dem, som regelmessig leser bladet. Det er sjelden godt — i ordets egentligste forstand! — redigert, avvekslende og like interessant både hvad det intellektuelle som det religiøse stoff angår. At det følger våkent med i vår hellige Kirkes liv beviser de mange notiser av særdeles velvillig natur, som det bringer fra det katolske Skandinaviens — og som vi for vår del alltid kan konstatere pålideligheten av. Vi benytter derfor anledningen til å gratulere med suksessen og ønsker en tilsvarende stigning i alle årets 12 måneder.

ENGLAND. Det store utgiverforlag «Catholic Truth Society» har i det forløpne år solgt 1,331,311 flyveblade og 203,700 brosjyrer — likeledes besørget oversatt flere av disse brosjyrer til de viktigste verdensspråk. Selskapet har nu 12,031 medlemmer.

ARBEIDSLØSHETEN har ifølge «Genfer internasjonale arbeidskontor» avtatt i løpet av dette års første kvartal i de fleste land med undtagelse av Belgien, Frankrike, Island, Portugal og Syd-Afrika, hvor den er steget. Størst resultat av kampen mot arbeidsløsheten opviser Tyskland, De Forenede Stater, England og Japan.

Interessant statistikk.

«Mundi Redemptor» 33—1933» offentliggjør følgende statistikk over resultater av kristendommens forkyndelse gjennom 1900 år:

Europa:

201,855,000 eller 43 pct. katolikker.
234,529,575 eller 50 pct. anderledestroende.
31,340,816 ikke-kristne.

Nord-Amerika:

52,513,320 eller 33 pct. katolikker.
85,540,818 eller 54 pct. anderledestroende.
21,000,130 eller 13 pct. ikke-kristne.

Syd-Amerika:

73,050,585 eller 97 pct. katolikker.
541,984 eller under 1 pct. anderl.troende.
1,552,602 eller 2 pct. ikke-kristne.

Afrika:

5,387,678 eller 4 pct. katolikker.
9,103,725 eller 7 pct. anderledestroende.
125,574,630 eller 89 pct. ikke-kristne.

Asia:

17,038,874 eller 2 pct. katolikker.
9,450,545 eller 1 pct. anderledestroende.
970,354,614 eller 97 pct. ikke-kristne.

De forskjellige verdensreligioner fordeler sig procentvis følgende: Katolikker 19 pct., Konfucinsister 16,4 pct., Muhammedanere 13 pct., Hinduer 12,1 pct., Bud-dister 10,8 pct., Protestanter 8,9 pct., Skismatikere 7,1 pct., Ateister 4,1 pct., Animister 6,6 pct., Jøder 0,9 pct.

Innsamlingen

til fond for „St. Olav“.

«Mens politikerne arbeider for frøden mellem folkene er den katolske presse talerør for dem, som former folkesjelen til fredens bevarelse.»

Joseph A Georges.

St. Josefsforeningen, Bergen:

S. M.	kr. 5.00
F. E.	» 10.00
R. J.	» 2.00
O. B. J.	» 1.00
J. M.	» 1.00
J. P. M.	» 1.00
O. E.	» 5.00
S. A.	» 2.00
R. C.	» 5.00
B. J.	» 5.00
E. J.	» 2.00
E. E—L.	» 5.00
F. H—A.	» 10.00
B. Z.	» 10.00
H. H.	» 3.00
X	» 3.00
	kr. 70.00
Fru Taxt	» 10.00
X	» 25.00
E. M. i L.	» 3.00
s. s.	» 25.00

Tilsammen..... kr. 133.00

I alt innkommet ..... kr. 7792.20

Alle bidrag, selv de minste, mottas fremdeles med den største takknemlighet.